

ŠKOLSKÝ ROK 1945 – 46

Štátna ľudová škola vo Svrčinovci – Ústr.

Otvorenie škol. roka 1.9.1945, ukončenie 28.6.1946.

Počet žiakov 345 /161 chl., 184 diev./. Počet tried – 8. Piate roč. rozdelené na triedu chlapcov a triedu dievčat. 7. a 8. ročník spojené v jednej triede.

Riaditeľ školy – Jozef Valach.

Učiteľia – Štefan Hustay, Zuzana Hustayová, Mária Kohútová, Anna Ličková, Elena Malovecká, Róbert Sládek, Emília Sládková, Margita Šušková.

V tomto školskom roku zrušená bola „Spoločenská výchova“. Zavedená bola: Náuka o hospodárstve, Náuka o domácnosti, Jazyk ruský. Spev bol premenovaný na „Hudobná výchova“ a náboženstvo na „Náboženskú výchovu“.

Na škole sa používali tieto učebnice:

- na čítaní – „Zornička“, „Šlabikár a prvá čítanka“ /od M. Rázusovej – Martákovej/, „Čítanka“ pre 2. – 8. ročník /J. C. Hronský – R. Klačko/
- gramatika – „Slovenčina moja“ pre 2. až 8. roč. /Marian Prídavok – M. Rumpel/
- zemepis – „Doma a vo svete“ /Jusko – Paulovič/
- prírodopis – „Prírodou“ /Boboková – Jusko/
- počtovnice – „Počtovnica“ pre 2. – 8. roč. /Vencel – Benkov/
- prírodospyty – „Prírodospyty“ pre 6. – 8. roč. /Vnuk/

Žiaci preplácali tieto časopisy: „Mladý život“, „Slniečko“, „Priateľ dietok“.

Angažovanosť učiteľov: J. Valach, preds. Miestnej org. Matice Slovenskej /MO MS/, Róbert Sládek, tajomník MOMS, Štefan Hustay – kult. Referent pri MNV, Anna Ličková – pokladníčka MOMS a MOR /miestna osvetová rada/, Zuzana Hustayová – knihovníčka Obecnej knižnice vo Svrčinovci.

Školský inšpektor Ján Donoval previedol 26.11.1945 inšpekciu a zápisne konštatuje: „Pedagogické vedenie školy, duch školy dobrý, nálada deti radostná. Na škole sa svedomite pracuje...“.

Štátna ľudová škola Svrčinovec u Deja

Začiatok škol. roka 1945 – 46 bol naozaj ťažký pre učiteľov i žiakov. Bolo treba opraviť zariadenie školy zničené vo vojne, doučiť žiakov zameškané učivo a k tomuto všetkému dochádza k úplnej zmene učiteľského kolektívu.

Riaditeľom školy sa stáva opäť Karol Šefranka, ktorý sa vrátil z nemeckého zajatia, ale už 29.10.1945 narukoval na vojenskú službu. Riaditeľkou bola poverená učiteľka Margita Šušková, ktorá bola preložená na zastupovanie zo ŠĽŠ vo Svrčinovci – Ústredí. Dňa 1.12.45 na školu prišla výpomocná sila Mária Michnicová z Čierneho.

Dňa 15.12.1945 sa začínajú uhlové prázdniny a končia sa 15.1.1946.

Peter Jilemnický vo Svrčinovci

Dňa 22.5.1946 sa uskutočnili voľby do Národného zhromaždenia. Do predvolebnej agitácie sa zapájajú i „Závršanskí“ učitelia. Pred voľbami navštívil školu spisovateľ Peter Jilemnický, ktorý na tejto škole pôsobil v rokoch 1923 – 24. Do školskej kroniky napísal:

„Po dlhom, vyše 20-ročnom odlúčení, po dlhom putovaní ďalekým svetom, po mnohých poznatkoch, zážitkoch i trpkých životných skúškach, vrátil som sa „za vrchy“ a sedím na chvíľku v škole „u Deja“, ktorú som mal tak rád. Sedím nad otvorenou kronikou, do ktorej som v r. 1925 stačil vyzdobiť len titulný list – a nič viac. Po 21 rokoch mám teda príležitosť napísať do nej týchto niekoľko, a to v tej izbe, kde vznikli moje prvé literárne začiatky, kde som písal svoje novely a prvé kapitoly „Vítazného pádu“. Učebňa, škola, plac „u Deja“, i tie ďalšie – všetko je milé a známe, zdá sa mi, ako keby som to opustil len včera. Detičky, s ktorými som sa rozprával, majú v tvári zväčša rysy tvári mojich bývalých žiakov. A keď sa rozprávam s nimi, s rodičmi, mám dojem, ako keby sedeli predou mnou v laviciach v triede, kde sme spoločne prežili dva krásne školské roky. A tak, som týchto mojich „závršanov“ vždycky miloval, mám ich rád aj dnes a všetkým kolegyniam a kolegom, ktorí budú vychovávať „U Deja“ džavotavý kysucký drobizg, prajem, aby sa im dobre vyučovalo, aby sa kedykoľvek mohli vracieť na tieto miesta s takými dobrými pocitmi, ako som sa včera a dnes vrátil ja.“

Peter Jilemnický

Štátna obvod. meštian. škola

sa zriaďuje vo Svrčinovci s platnosťou od 1.9.1946. Na počiatku školského roku 1946 – 47 učiteľský zbor mal týchto členov:

Mikuláš Holomaň, odb. uč., pover. riaditeľ

Jolana Holomaňová, def. učiteľka

Menovaní boli 1.10.1946 preložením škol. inšpektorátom v Čadci na ŠOMŠ v Skalitom a vedením správy školy je poverený Jozef Valach, odb. učiteľ a def. riaditeľ ŠLŠ vo Svrčinovci – Ústredí.

Druhou uč. silou je Magdaléna Nemešová, ktorá prišla zo ŠLŠ v Čiernom – Ústrední.

Slávnostné otvorenie školy bolo 8.9.1946, na ktorom sa zúčastnili a prihovorili k žiakom Mach Jaroslav /okr. škol. inšp./, Jančar Ignác /za obec Čierne/ a Jurišta Šimon /preds. MNV vo Svrčinovci/. Na otvárací slávnosti sa zúčastnilo 350 občanov z Čierneho a zo Svrčinovca.

Zriadené boli 2 triedy s počtom 92 žiakov a to trieda chlapcov s počtom 50 žiakov a osobitná trieda dievčat s počtom 42 žiačok.

Na škole sa nepoužívali nijaké učebnice, pretože dovedy nevyšli. Namiesto čítanky sa používal časopis „Mladý život“. Iné učebnice boli nahradzované náčrtmi, schémami a diktovaním textu učebnej látky.

V dôsledku rekonštrukčných prác na škole vyučovalo sa od 9.4.1947 do 1.6.1947 v prírode na voľnom vzduchu.

Dochádzka žiakov do školy bola slabá, hlavne pre nedostatok obuvi – zameškaných bolo 10,83% poldní.

6.6.1947 bola prevedená na škole inšpekcia okr. škol. inšp. a kladne hodnotená práca učiteľov a vedomostná úroveň žiakov.

Školský rozpočet na rok 1947 bol schválený v sume 15 400,-- Kčs.

Školský rok bol slávnostne zakončený dňa 28. Júna 1947.